

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 37.238/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 18 mei 2004 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende het erkennen van centra voor landbouweducatie en het subsidiëren van landbouweducatieve activiteiten", heeft op 8 juni 2004 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering beoogt de uitvoering van de artikelen 20 tot 24 van het decreet van 3 maart 2004 inzake de subsidiëring van meer duurzame landbouwproductiemethoden en de erkenning van centra voor meer duurzame landbouw. Die bepalingen hebben betrekking op landbouweducatie.

Het ontwerp bepaalt dat de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid jaarlijks binnen de grenzen van de begrotingskredieten een subsidie van ten hoogste 100.000 euro kan verlenen aan ten hoogste vijf erkende centra voor de uitvoering van hun actieplan (artikel 2). Daartoe bevat het ontwerp o.m. bepalingen i.v.m. de erkenning als centrum voor landbouweducatie (artikelen 3 en 4), de subsidiëring van de actieplannen (artikelen 5 en 6), de uitbetaling van de subsidie (artikel 7) en de controle en kwaliteitsbewaking (artikelen 8 en 9).

.../...

VORMVEREISTEN

3. Luidens artikel 6, § 3bis , 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt er overleg gepleegd tussen de betrokken regeringen en de betrokken federale overheid over de maatregelen die een weerslag hebben op het landbouwbeleid.

Te dezen heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard dat er betreffende het voorliggende ontwerp geen overleg is geweest met de federale overheid, op grond dat de ontworpen regeling geen invloed heeft op de federale landbouwbevoegdheden.

Met die zienswijze kan worden ingestemd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In de aanhef dient vóór het lid waarin wordt verwezen naar het akkoord van de Minister van Begroting, een lid te worden ingevoegd waarin wordt verwezen naar het advies van de Inspectie van Financiën.

5. Rekening houdend met opmerking 3, dient het vierde lid uit de aanhef te worden weggelaten.

Artikel 9

6. Luidens dit artikel "kan" de subsidie worden teruggevorderd indien de activiteit niet volgens het goedgekeurde actieplan wordt uitgevoerd of de kwaliteit niet aan de gestelde eisen voldoet.

Een dergelijke regeling zou zo gelezen kunnen worden dat ze afwijkt van artikel 57, eerste lid, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, dat bepaalt dat de toelagetrekker tot onmiddellijke terugbetaling van de toelage gehouden is, o.m. indien hij de voorwaarden niet naleeft waaronder de toelage verleend

.../...

werd (1°), of indien hij de toelage niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor ze verleend werd (2°) ⁽¹⁾.

In dat verband moet worden opgemerkt dat, luidens artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, de federale wet de algemene bepalingen vaststelt op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies. Krachtens artikel 71, § 1, van diezelfde bijzondere wet zijn, "tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, ... de vigerende bepalingen betreffende ... de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies ... van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappen en de gewesten".

Uit die bepalingen van de bijzondere financieringswet en uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies "algemene bepalingen" vast te stellen, zelfs niet door de bestaande algemene bepalingen te hernemen, maar dat ze alleen bevoegd zijn om "buiten dit wettelijk kader ... in deze materies specifieke regels te bepalen" ⁽²⁾.

De bevoegdheid om ter zake "specifieke regels" vast te stellen moet - volgens de verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie - in die zin worden begrepen dat "de gemeenschappen en gewesten die (door de federale wetgever vastgestelde) regels (eigenlijk) alleen maar strenger (kunnen) maken (en er) niet (kunnen van) afwijken" ⁽³⁾.

Artikel 9 van het ontwerp lijkt een versoepeling in te houden ten aanzien van de controlemaatregelen bepaald in artikel 57 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit: het voorziet in de mogelijkheid - en niet in de verplichting - tot terugvordering van de subsidies.

⁽¹⁾ De wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, heft deze bepaling op. Voor wat het Vlaamse Gewest betreft, is de inwerkingtreding van die wet evenwel uitgesteld tot 1 januari 2007.

⁽²⁾ Zie memorie van toelichting bij het ontwerp dat de bijzondere wet van 16 januari 1989 is geworden (*Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/1, 37).

⁽³⁾ *Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/18, 543.

Zulke regeling is strijdig met de aangehaalde bepalingen van de bijzondere financieringswet. Artikel 9 zou zo geredigeerd moeten worden dat, als blijkt dat de subsidie niet wordt aangewend overeenkomstig het actieplan of overeenkomstig de gestelde kwaliteitseisen, ze teruggevorderd "wordt".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	staatsraad, voorzitter,
	P. LEMMENS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. VANDER ELSTRAETEN, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT